

Leas-phàipear A – Clàr Coileanaidh

Leas-phàipear A – Clàr Coileanaidh

Tha Achd nan Eilean (Alba) 2018 a' cur an dleistanais air Riaghaltas na h-Alba ath-sgrùdadh a dhèanamh taobh a-staigh còig bliadhnaichean air Plana Nàiseanta nan Eilean mar a tha e an-dràsta. Mar sin, thathar air an tomhas-ùine airson na gealltanasan sa Phlana seo a libhrigeadh a roinn ann an gealltanasan gearr-ùine (taobh a-staigh 1-2 bliadhna), meadhan-ùine (taobh a-staigh 1-4 bliadhnaichean), agus fad-ùine (taobh a-staigh 1-5 bliadhnaichean). Tha an Clàr Coileanaidh seo a' liostadh nan gealltanasan a th' ann fo gach Amas Roinnleachdail, 's e a' toirt cunntas air na tomhasan-ùine agus com-pàirtichean libhrigidh uile. Bidh sinn ag obair agus a' conaltradh ri com-pàirtichean libhrigidh – a thuilleadh air coimhearsnachd a' ghnìomhachais, an treas roinn, agus buidhnean ionadail eile mar a bhios iomchaidh – feuch an tèid na gealltanasan seo a chur an gnìomh gu soirbheachail.

Comas-ceangail

Àir.	Gealltanas	Clàr-ama	Com-pàirtichean Libhrigidh
1.	Bheir sinn comhairle agus taic phractaigeach do dh'ùghdarrasan ionadail gus an cuideachadh le bhith a' toirt air adhart am planaichean airson cabhlach ùr a chur an sàs.	Fada	Ùghdarrasan ionadail
2.	Obraichidh sinn le buidhnean poblach a tha a' libhrigeadh seirbheisean aiseig agus bun-structair gus piseach agus meudachadh a thoirt air ruigsinneachd iomairtean fastaidh nam Bòrd agus gus slatan-tomhais còmhnaidh a neartachadh airson dreuchdan san àm ri teachd. Fo chùmhnannt ùr Seirbheisean Aiseig Chluaidh is Innse Gall, obraichidh sinn le Bòrd Coimhearsnachd nan Aiseagan gus a dhreuchd agus a ghuth a leudachadh.	Fada	Caledonian Mac a' Bhriuthainn CMAL
3.	Foillsichidh sinn Bun-inbhe Ruigsinneachd nan Aiseagan ann an 2026 agus fosglaidh sinn Maoin Ruigsinneachd Còmhhdail nan Eilean ùr a bhios a' gabhail a-steach an dà chuid bun-structair airson aiseagan agus airson seirbheisean adhair.	Goirid	Caledonian Mac a' Bhriuthainn NorthLink
4.	Nì sinn sgrùdadh agus measadh air ìre cleachdaidh agus air buaidh sgeamaichean siubhail lasaichte nan aiseagan air daoine fo aois 22, agus beachdaichidh sinn air leasachaidhean a dh'fhaodadh a bhith ann.	Fada	Lìonra nan Eileanach Òga Bòrd Coimhearsnachd nan Aiseagan Companaidhean-aiseig Ùghdarrasan ionadail

			Com-pàirteachasan Còmhdhail Roinneil
5.	Coimheadaidh sinn air roghainnean gus taic a thoirt do ghnìomhachasan eileanach, a' gabhail a-steach roghainnean eile an àite nan subsadaidhean a th' ann an-dràsta airson faraidhean bathair aiseig, gus dòighean-obrach a chomharrachadh a bheir seachad luach an airgid nas fheàrr agus a fhreagras nas fhèarr air feumalachdan ghnìomhachasan, agus sinn fhathast mothachail air na cosgaisean nas àirde a tha an lùib a bhith ri gnìomhachas sna h-eileanan.	Fada	
6.	Obraichidh sinn le Riaghaltas na RA gus saoradh fhaighinn bhon Chìs Imeachd Adhair airson na Gàidhealtachd agus nan Eileanan a chur an gnìomh a dhionas ceanglaichean agus a tha a' gèilleadh ri reachdas smachd subsadaidh Riaghaltas na RA. Nì sinn co-chomhairleachadh le coimhearsnachdan eileanach agus luchd-ùidh gus leasachadh poileasaidh fhiosrachadh fhad 's a bhios sinn a' gluasad a dh'ionnsaigh a chur an gnìomh.	Meadhanach	Riaghaltas na Rìoghachd Aonaichte
7.	Le bhith ag obair gu dlùth le coimhearsnachdan eileanach, ùghdarrasan ionadail agus com-pàirtichean, bheir sinn air adhart measaidhean mionaideach airson nan trì molaidhean airson ceanglaichean stèidhichte a tha air an ainmeachadh ann an STPR2.	Fada	Ùghdarrasan ionadail
8.	Bheir sinn taic do rannsachadh nan ùghdarrasan ionadail air modailean maoinachaidh agus brosnachaidh sinn cothroman tasgaidh ann am pròiseactan airson ceanglaichean stèidhichte.	Fada	Ùghdarrasan ionadail Urras na h-Alba airson an Ama ri Teachd Banca Tasgaidh Nàiseanta na h-Alba Iomairt na Gàidhealtachd 's nan Eilean
9.	Bheir sinn taic do chom-pàirtichean gus eileamaidean bun-structair seasmhach a libhrigeadh ann an Àrd-phlanaichean Siubhail Gnìomhach Steòrnabhaigh, Tairbeart (Na Hearadh), Loch nam Madadh, Loch Baghasdail, Bàgh a' Chaisteil agus Kirkwall far a bheil iad sin a' freagairt air a bhith a' cumail taic ri tursan amalaichte aig puirt aiseig. Bheir sinn taic do chom-pàirtichean cuideachd gus àrd-phlanaichean còmhdhail seasmhach a libhrigeadh airson Bogha Mòr agus Tobar Mhoire.	Fada	Ùghdarrasan ionadail HITRANS

10.	Obraichidh sinn còmhla ri Comhairle Arcaibh agus Àrainneachd Eachdraidheil Alba gus Sgrùdadh Gluasad Stenness (slighe Maeshowe – Tursachan Stenness – Brodgar) a chrìochnachadh mar phàirt de Phrògram Làrach Dhualchas na Cruinne Arcaibh taobh a-staigh Aonta Fàis nan Eilean. Cuidichidh seo gus plana siubhail seasmhach a chruthachadh a tha mothachail air dualchas, le beachdan is ionnsachadh air an co-roinn le coimhearsnachdan eileanach eile.	Meadhanach	Comhairle Arcaibh Àrainneachd Eachdraidheil na h-Alba
11.	Libhrigidh sinn tiogaidean tapaidh, eadar-obrachail agus dàta siubhail nas fheàrr do luchd-siubhail eileanach, a' gabhail a-steach taic ri siubhal ioma-mhodhach agus lasaichte, ann an com-pàirteachas le Bòrd Comhairleachaidh Nàiseanta nan Tiocaidean Tapaidh.	Fada	Bòrd Comhairleachaidh Nàiseanta nan Ticeadan Glice Traveline Alba Ùghdarrasan ionadail Companaidhean aiseig Com-pàirteachasan Còmhdhail Roinneil
12.	Bheir sinn taic do leudachadh lìonraidhean poblach airson charbadan dealain a theàirrdseadh, a' toirt seachad bun-structair earbsach is ruigsinneach anns na h-àiteachan ceart do luchd-tadhail agus do luchd-còmhnaidh..	Fada	Ùghdarrasan ionadail Com-pàirteachasan Còmhdhail Roinneil Companaidhean os cionn nan àitichean-teàirrdsidh
13.	Nì sinn eacarsaich mapaidh gus sùil a chumail air libhrigeadh bann-leathann, gus beàrnan a chomharrachadh ann an còmhdach comasach air gigabit, agus gus còmhradhean le a' ghnìomhachas agus le Riaghaltas na RA fhiosrachadh mu thasgaidhean san àm ri teachd ann an ceangailteachd didseatach sna h-eileanan.	Fada	Riaghaltas na Rìoghachd Aonaichte Luchd-solarachaidh
14.	Bidh sinn ag amas air libhrigeadh nan cùmhnantan Ruigsinn 100% (R100) a chothaobhadh ri cùmhnantan Pròiseact Gigabit gus an còmhdach eileanach a mheudachadh. As t-Earrach 2026, foillsichidh sinn toradh obair solair roinneil Pròiseact Gigabit gus bann-leathann comasach air gigabit a leudachadh gu còrr is 13,000 togalach ion-roghnach air feadh Arcaibh agus Sealtainn.	Meadhanach	
15.	Bheir sinn air adhart prògram de dheuchainnean gus cur ris an tuigse againn air teicneòlasan ion-obrachail agus modailean coimeirsealta aig a bheil comas cur ri còmhdach fòn làimh ann an sgìrean gun sheirbheis no gun seirbheis gu leòr. Bidh seo a' gabhail a-steach deuchainnean a dhèanamh air ceallan beaga a chleachdadh mar dhòigh gus dèiligeadh ri beàrnan còmhdach.	Fada	Urras na h-Alba airson an Ama ri Teachd Companaidhean fòn-glice

16.	Sgaoilidh sinn a-mach trèanadh sgilean didseatach ann an coimhearsnachdan eileanach, a' tòiseachadh le prògram pileat a tha gu sònraichte ag amas air roinnean an àiteachais agus na croitearachd gus misneachd a thogail ann a bhith a' cleachdadh portal nam pàighidhean dùthchail.	Meadhanach	Prògram <i>Community Clicks</i> Tionndadh 1
-----	---	------------	---

Taigheadas

Air.	Gealltanais	Tomhas-ùine	Com-pàirtichean Lìbhrigidh
1.	Tro stiùireadh ùraichte airson ùghdarrasan ionadail air Ro-innleachdan Taigheadais Ionadail, bheir sinn a-steach riatanasan làidir a thaobh feumalachdan taigheadais sònraichte nan coimhearsnachdan eileanach. A bharrachd air seo, bidh stiùireadh ùraichte air Measaidhean air Feumalachdan is Iarrtas Taigheadais a' gabhail a-steach fòcas nas treasa air feumalachdan taigheadais ionadail agus mu bhith ag obair ann an com-pàirteachas le coimhearsnachdan ionadail.	Goirid	Ùghdarrasan ionadail Lìonra Taigheadais na h-Alba
2.	Cuiridh sinn taic ri taighean air prìs reusanta a thoirt seachad air feadh choimhearsnachdan eileanach le bhith ag àrdachadh an tasgaidh a tha ri fhaighinn tron Mhaoin Taigheadais Dùthchail is Eileanach gu £37 millean gu Màrt 2028 agus le bhith ag àrdachadh taic comasachd gu suas ri £20,000 gach pròiseact.	Goirid	
3.	Brosnaichidh sinn coimhearsnachdan gus molaidhean pròiseict a thoirt do dh'ùghdarrasan ionadail agus do dh'Uachdarain Fearainn Sòisealta clàraichte airson Maoin Dachaidhean Dùthchail air Prìs Ruigsinneach airson Prìomh Luchd-obrach far a bheil cothroman air an comharrachadh.	Goirid	Ùghdarrasan ionadail Uachdaranan Fearainn Sòisealta a tha clàraichte Urras Taigheadais nan Coimhearsnachdan
4.	Le ùmhlachd do chead phàrlamaideach, saoraidh sinn a h-uile leasachadh eileanach bhon Chìs Sàbhailteachd Thogalaichean Albannach a thathar a' moladh.	Goirid	
5.	Obraichidh sinn gus uimhir a' mhaoineachaidh phrìobhaidich a mheudachadh gus an urrainnear lìbhrigeadh thaigheadas eileanach a chur an comas, a' toirt taic do luchd-togail thaighean a tha nan gnìomhachasan beaga is meadhanach. Bidh	Fada	Banca Tasgaidh Nàiseanta na h-Alba

	seo a' gabhail a-steach com-pàirteachasan dlùth le luchd-leasachaidh, buidhnean poblach agus Banca Tasgaidh Nàiseanta na h-Alba.		
6.	Obraichidh sinn le com-pàirtichean, a' gabhail a-steach Banca Tasgaidh Nàiseanta na h-Alba, gus loidhne-phioba de chothroman tasgaidh a chruthachadh a bheir taic do libhrigeadh barrachd dhachaighean sna h-eileanan agus gus comas-libhrigidh a thogail. Bidh seo a' gabhail a-steach beachdachadh air an ròl aig structaran libhrigidh ioma-làraich.	Fada	Banca Tasgaidh Nàiseanta na h-Alba
7.	Bidh sinn ag obair le ùghdarrasan ionadail eileanach gus sùil a chumail air mar a thèid riaghailtean màil geàrr-ùine a chur an gnìomh agus gus ath-sgrùdadh a dhèanamh air iomairtean gus an àireamh de thaighean falamh a lùghdachadh, a' comharrachadh chothroman gus deagh chleachdadh a cho-roinn.	Goirid	Ùghdarrasan ionadail
8.	Bheir sinn seachad maoineachadh co-ionnan tro Chom-pàirteachas Dachaidhean Falamh na h-Alba gus taic a thoirt do dhreuchdan Oifigear Dachaidhean Falamh taobh a-staigh Comhairle Arcaibh agus Comhairle na Gàidhealtachd. Coimheadaidh sinn air cothroman den aon seòrsa ris le ùghdarrasan ionadail eileanach eile.	Goirid	Ùghdarrasan ionadail Com-pàirteachas Dachaidhean Falamh na h-Alba
9.	Bheir sinn seachad maoineachadh a bharrachd gus an lean pròiseactan Dhachaighean Falamh agus Taigheadas Prìomh Luchd-obrach Earra-Ghàidheal is Bhòid mar phàirt de phasgan ionmhais airson iomairtean ionadail a tha ag amas air taighean falamh a chur gu feum a-rithist.	Goirid	Ùghdarrasan ionadail Com-pàirteachas Dachaidhean Falamh na h-Alba Com-pàirtichean na treas roinne
10.	Le ùmhlachd do chead pàrlamaideach, bheir sin air falbh a' chrìoch de dh'àrdachadh 100% air ìre na cìs comhairle a ghabhas cur air dàrna taighean agus taighean a tha falamh san fhad-ùine.	Goirid	
11.	Ann an co-chomhairle le ùghdarrasan dealbhaidh agus luchd-dearbhadh bun-inbhean togail, nì sinn sgrùdadh air a bhith a' cruthachadh theamplaidean airson taighean eileanach a bhios a rèir feumalachdan nan coimhearsnachdan eileanach.	Meadhanach	Caidreachas Eileanan na h-Alba Ùghdarrasan ionadail Luchd-dearbhadh de Bhun-inbhean Togail
12.	Ag obair còmhla ri com-pàirtichean, a' gabhail a-steach buidhnean poblach, luchd-seilbh fearainn agus Banca Tasgaidh Nàiseanta na h-Alba, coimheadaidh sinn air cothroman gus fearann a thoirt seachad airson a bhith a' libhrigeadh barrachd thaighean ann an eileanan.	Fada	Banca Tasgaidh Nàiseanta na h-Alba Fearann agus Oighreachdan na h-Alba Buidheann Àrd-shealbhadairan Fearainn na Roinne Poblach

			Coimisean na Croitearachd
--	--	--	---------------------------

Slàinte is Cùram Sòisealta

Àir.	Gealltanais	Tomhas-ùine	Com-pàirtichean Lìbhrigidh
1.	Tràth ann an 2026, bheir sinn maoineachadh do HITRANS gus Plana Gnìomha Slàinte is Còmh-dhail a chruthachadh airson na Gàidhealtachd agus nan Eileanan, a' gabhail a-steach measadh air iarrtas agus conaltradh structarail eadar solaraichean còmh-dhail agus Bùird Slàinte.	Goirid	Com-pàirteachasan Còmh-dhail Roinneil Bùird an NHS Ùghdarrasan ionadail
2.	Obraichidh sinn còmhla ri Bùird Slàinte NHS ann an sgìrean eileanach gus co-òrdanaiche siubhail a chomharrachadh fon Phlana Gnìomha Slàinte is Còmh-dhail ùr, a' dèanamh cinnteach gu bheil feumalachdan ionadail gan coileanadh agus gan co-òrdanachadh eadar na siostaman slàinte is siubhail.	Goirid	Bùird an NHS
3.	Cumaidh sinn taic ri leudachadh seirbheisean Ospadal aig an Dachaigh ann an coimhearsnachdan eileanach tro leasachadh sgilean do luchd-obrach, deuchainnean san àite cùraim agus sgrùdadh air astar. Lùghdaichidh seo am feum air siubhal, cumaidh e suas eaconamaidhean ionadail, bheir e taic do shluagh a tha a' fàs nas sine, agus cuiridh e ri ruigsinneachd air cùram èiginneach agus neo-sgeidealaichte.	Goirid	Bùird an NHS
4.	Nì sinn cinnteach gum faigh coimhearsnachdan eileanach buannachd bho òrdughan-leighis didseatach. Cuiridh seo ri sàbhailteachd, ruigsinneachd agus riaghladh cungaidhean-leigheis do sheann daoine agus dhaibhsan le iomadh tinneas, a' cumail taic ri leantainneachd cùraim agus a' lùghdachadh eisimeileachd air siubhal fiosaigeach airson òrdughan-leigheis ath-aithriseach.	Fada	Bùird an NHS
5.	Nì sinn cinnteach gum bi fòcas sònraichte aig a' phlana gnìomh a tha an cois an Fhrèam-obrach airson Suidheachaidhean Slàinte Fad-ùine air ruigsinneachd co-ionann air cùram agus taic do choimhearsnachdan eileanach.	Meadhanach	Bùird an NHS Buidhnean na treas roinne
6.	Obraichidh sinn le Bùird Slàinte eileanach agus an com-pàirtichean gus prìomh sheirbheisean agus modailean libhrigidh aontachadh a nì cinnteach gum bi cothrom co-ionann aig muinntir nan eilean. Tha seo a' gabhail a-steach cùram a bhith air a libhrigeadh ann an coimhearsnachdan seach siubhal far an eilein a bhith a dhith.	Meadhanach	Bùird an NHS

7.	Nì sinn deuchainn air teicneòlasan diagnosachd ann an co-dhiù dà choimhearsnachd eileanach ro dheireadh 2026, a' cumail taic ri diagnosan a rinneadh na bu thràithe agus a' lùghdachadh an fheum air siubhal.	Goirid	Bùird an NHS
8.	Mar a bhios sinn a' cruthachadh Mapa Slighe a' Bhun-chùraim ann an 2026, beachdaichidh sinn air ion-dhèantachd culaidhean-brosnachaidh sònraichte do luchd-obrach airson nan eilean.	Goirid	
9.	Tràth ann an 2026, cuiridh sinn taic ri cur an gnìomh dòigh-obrach Ga Fhaighinn Ceart airson a h-Uile Duine ann an Com-pàirteachasan Slàinte is Cùram Shòisealta eileanach, a' cuideachadh luchd-obrach le trèanadh agus gabhail ris.	Meadhanach	Com-pàirteachasan Slàinte is Cùraim Shòisealta
10.	Obraichidh sinn le com-pàirtichean foghlaim is luchd-obrach gus trèanadh didseatach "Cosnaich fhad 's a bhios tu ag ionnsachadh" (EAYL) a phileatadh airson Proifeiseantaich Slàinte Co-cheangailte (AHP) ann an coimhearsnachdan eileanach. Cuidichidh seo le bhith a' cruthachadh loidhne-phìoba sheasmhach de Phroifeiseantaich Slàinte Co-cheangailte agus lùghdaichidh e eisimeileachd air luchd-obrach companaidh.	Meadhanach	
11.	Tro 2026 air fad, cumaidh sinn sùil air buaidh brosnachaidhean ùraichte air ìre-cleachdaidh seirbheisean fiacaireachd an NHS ann an coimhearsnachdan eileanach, le fòcas sònraichte air cur ri ruigsinneachd air seirbheisean fiacaireachd coitcheann (fiacaireachd na h-àrd-sràide). A bharrachd air seo, coimheadaidh sinn air modailean cùraim eile agus brosnachaidhean luchd-obrach gus taic a bharrachd a thoirt do dhreuchd anns an t-Seirbheis Fiacaireachd Phoblaich ann an sgìrean eileanach, gu h-àraidh do dh'euilintich le feumalachdan iom-fhillte.	Meadhanach	Seirbheisean Nàiseanta NHS na h-Alba (NSS) Bùird an NHS Comann Fiacaireachd Bhreatainn ann an Alba
12.	Tràth ann an 2026, cuiridh sinn buidheann comhairleachaidh air dòigh – a' gabhail a-steach riochdairean bhon choimhearsnachd – gus coimhead air modailean eile airson a bhith a' toirt seachad seirbheisean fiacaireachd ann an sgìrean eileanach. Beachdaichidh a' bhuidheann air roghainnean a bharrachd air modailean traidiseanta na h-àrd-sràide agus Seirbheis Fiacaireachd Phoblach, a' gabhail a-steach structaran seilbhe eile gus taic a chumail ri seasmhachd ionmhasail.	Goirid	NHS NSS (Seirbheis Libhrigidh an NHS) Bùird an NHS Com-pàirteachasan Slàinte is Cùraim Shòisealta Comann Fiacaireachd Bhreatainn ann an Alba
13.	Cruthaichidh sinn goireasan ùra airson sunnd inntinn a tha freagarrach do choimhearsnachdan eileanach agus bidh iad rim faighinn air làrach-lìn Mind-to-Mind. Bidh seo a' gabhail a-steach stuthan a tha buntainneach gu cultarail,	Goirid	NHS 24 Leasachadh Cùram Slàinte na h-Alba

	leithid goireasan a bharrachd ann an Gàidhlig, gus taic a thoirt do ruigsinneachd agus com-pàirteachadh in-ghabhalach.		Com-pàirtichean na Gàidhlig Bùird an NHS
14.	Bheir sinn seachad trèanadh slàinte-inntinn ann an com-pàirteachas le daoine òga ann an coimhearsnachdan eileanach, leis an amas lìonra de churaidhean slàinte-inntinn a chruthachadh. Cuidichidh an iomairt seo le bhith a' lùghdachadh stiogma, a' cur ri taic co-leithid, agus a' cur ri seasmhachd coimhearsnachd.	Goirid	<i>Change Mental Health</i> Lìonra nan Eileanach Òga Buidhnean na treas roinne Sgoiltean ionadail
15.	Thar beatha a' Phlana seo, comharraichidh sinn cothroman far an toireadh tasgadh ùr ann am bun-structair – mar eisimpleir, ann an lùths ath-nuadhachail agus taigheadas – luach a bharrachd do shlàinte agus cùram sòisealta. Tha seo a' gabhail a-steach a bhith a' dèanamh sgrùdadh air a bhith ag ath-chleachdadh thoglaichean nach eilear a' cleachdadh mar àite-còmhnaidh do luchd-obrach no airson a bhith a' toirt seachad sheirbheisean.	Fada	
16.	Obraichidh sinn thar roinnean riaghaltais gus piseach a thoirt air ruigsinneachd air slighean ionnsachaidh maoinichte do dh'inbhich aig aois-obrach ann an coimhearsnachdan eileanach, gu h-àraidh an fheadhainn a tha a' tòiseachadh air dreuchdan mar luchd-obrach taic. Tha seo a' gabhail a-steach dèiligeadh ri cnapan-starra co-cheangailte ri meud chlasaichean, ion-roghnachd maoineachaidh, agus bun-structair ionnsachaidh air astar.	Fada	

Eaconamaidh, Foghlam is Sgilean

Àir.	Gealltanais	Tomhas-ùine	Com-pàirtichean Lìbhrigidh
1.	Cumaidh sinn taic ri iomairt air feadh nam paraistean eileanach gus fiosrachadh a sgaoileadh mu phlanadh leantainneachd airson croitean, gus beachdan a chruinneachadh air prìomh cheistean aig croitearan agus gus obair Seirbheis Maidseadh Fearainn na h-Alba a shoilleireachadh.	Goirid	Coimisean na Croitearachd
2.	Deasaichidh sinn goireasan trèanaidh ùra do chroitearan eileanach gus taic a chumail ri riaghladh gnìomhach de dh'ionaltradh agus gus stèidheachadh chomataidhean ionaltraidh ùra a bhrosnachadh.	Goirid	Coimisean na Croitearachd

3.	Le fòcas air tuathanachas-gàrraidh, stèidhichidh sinn agus bheir sinn taic do lionra de luchd-dèanamh bìdh eileanach gus seasmhachd bìdh ionadail agus cothroman reic a neartachadh.	Fada	Biadh is Deoch na h-Alba <i>Nourish Scotland</i> Caidreachas Eileanan na h-Alba
4.	Cuiridh sinn taic ri cothroman trèanaidh ùra a chaidh a dhealbhadh còmhla ri boireannaich eileanach aig a bheil ùidh ann an obair àiteachas agus bheir sinn seachad taic nas fheàrr gus boireannaich a bhrosnachadh agus a chumhachdadh gus a bhith nan luchd-trèanaidh san roinn àiteachais ann an eileanan.	Goirid	Lantra Alba Caidreachas Croitearachd na h-Alba Pròiseact <i>Grass Ceiling</i> Buidheann nam Ban ann an Àiteachas (Alba) Comann nan Clubaichean do Thuathanaich Òga (Alba)
5.	Bheir sinn seachad taic chuimsichte a nì e comasach do thuathanasan beaga seirbheisean taigh-spadaidh a chleachdadh anns na h-eileanan againn.	Goirid	Iomairt na Gàidhealtachd 's nan Eilean Feòil Inbheil na h-Alba
6.	Nì sinn sgrùdadh comais gus còmhraidhean fhiosrachadh mu bhith a' cur ri àite nan coimhearsnachdan ann an riaghladh stocan cuideaman ceadaichte gu dìreach, a' gabhail a-steach roghainnean airson a bhith a' ruith pròiseact pileat ann an sgìre eileanach.	Meadhanach	Ùghdarrasan ionadail
7.	Obraichidh sinn le com-pàirtichean san roinn phoblaich is phrìobhaidich gus dèanamh cinnteach gum bi dòigh-obrach èifeachdach a thaobh phròiseasan ceadaichidh thuathanasan èisg, gus dùblachadh a thoirt air falbh agus gus slighe a chur an comas airson leasachadh tuathanasan-uisge bho 3 gu 12 mìle mara.	Meadhanach	Ùghdarrasan ionadail Oighreachd a' Chrùin Alba Iomairt na Gàidhealtachd 's nan Eilean Buidheann Dìon Àrainneachd na h-Alba NàdarAlba Luchd-sgrùdaidh Slàinte nan Èisg Bradán na h-Alba
8.	Obraichidh sinn le coimhearsnachdan eileanach, ùghdarrasan ionadail agus gnìomhachasan gus cruthachadh phrionnsabalan deagh chleachdadh fhiosrachadh airson buannachdan coimhearsnachd bho leasachaidhean tuathanachais-uisge.	Meadhanach	Ùghdarrasan ionadail Oighreachd a' Chrùin Alba Iomairt na Gàidhealtachd 's nan Eilean Bradán na h-Alba

9.	Libhrigidh sinn prògraman trèanaidh a tha air an dèanamh gu sònraichte gus sgilean a leasachadh agus gus comas-libhrigidh a thogail do choimhearsnachdan eileanach gus turasachd sheasmhach a stiùireadh ann an dòighean a tha a rèir an luachan agus a tha a' dèanamh cinnteach gun cumar na buannachdan eaconamach, sòisealta agus àrainneachdail gu h-ionadail.	Meadhanach	Iomairt na Gàidhealtachd 's nan Eilean
10.	Ag obair le com-pàirtichean poblach is prìobhaideach, cuiridh sinn cothroman tasgaidh bho air feadh nan eileanan a-steach do loidhne-phioban nam pròiseactan nàiseanta againn agus cuiridh sinn pròiseactan “deiseil airson tasgadh” air bhog tron làrach-lìn Invest Scotland. Coimheadaidh sinn cuideachd air cothroman airson pròiseactan a chur còmhla gus tasgadh prìobhaideach a thàladh gu eileanan.	Fada	Iomairt na Gàidhealtachd 's nan Eilean Ùghdarrasan ionadail
11.	Coimheadaidh sinn air cothroman gus piseach a thoirt air mar a bhios teachd-a-steach bho Oighreachd a' Chrùin Alba a' toirt taic do bhun-structair coimhearsnachd ann an eileanan	Meadhanach	Ùghdarrasan ionadail Oighreachd a' Chrùin Alba Co-chruinneachadh Ùghdarrasan Ionadail na h-Alba (COSLA)
12.	Bidh Oighreachd a' Chrùin Alba a' bruidhinn ri luchd-leasachaidh gaoithe far-costa mu na gealltanasan aca a thaobh shèineachan-solair eileanach agus a' beachdachadh air cothroman gus tasgadh a dhèanamh ann am puirt eileanach.	Fada	Oighreachd a' Chrùin Alba
13.	Cuiridh sinn bòrd cruinn air dòigh le prìomh chom-pàirtichean gus fianais a chruinnich iomairt na Gàidhealtachd agus nan Eilean a chur gu feum a thaobh nan dùbhlain agus na fuasglaidhean a dh'fhaodadh a bhith ann a thaobh seirbheisean cùram-chloinne a libhrigeadh ann an eileanan agus sgìrean dùthchail. Bidh seo ag amas air molaidhean practaigeach aontachadh airson ceuman a thèid a thoirt air adhart tro phrìomh bhuidhnean ro-innleachdail leithid Co-chruinneachadh na Gàidhealtachd agus nan Eilean, agus Buidheann Ro-innleachdail nan Eilean.	Goirid	Ùghdarrasan ionadail Iomairt na Gàidhealtachd 's nan Eilean Caidreachas Cùraim is Ionnsachaidh Riaghladairean
14.	Ann an 2026, cuiridh sinn co-chomhairle air bhog agus bheir sinn a-steach na h-atharrachaidhean reachdail riatanach gus mìneachadh ùr a chruthachadh airson Cùram-chloinne Aois Sgoile taobh a-staigh frèam-obrach riaghlaidh. Chuireadh seo ath-sgrùdadh an comas air teisteanasan luchd-obrach, a' toirt taic do sheirbheisean gus luchd-obrach nas eadar-mheasgte a thàladh gus dèiligeadh ri dùbhlain fastaidh is gleidhidh ann an sgìrean eileanach.	Goirid	Buidheann-sgrùdadh a' Chùraim Comhairle Seirbheisean Sòisealta na h-Alba Lìonra na h-Alba airson Cùram Taobh a-muigh na Sgoile

15.	Tron Bhòrd Dearbhachd Foghlaim is Cùram-chloinne, obraichidh sinn ann an com-pàirteachas le COSLA gus ceistean a thaobh co-theacsa foghlaim nan eileanan a thoirt a-steach do ro-innleachd feachd-obrach nas fharsainghe.	Meadhanach	Foghlam Alba Ùghdarrasan ionadail
16.	Mar phàirt den ath-sgrùdadh air an Sgeama Inntigidh do Luchd-teagaisg, beachdaichidh sinn air ceumannan agus atharrachaidhean a bharrachd gus barrachd thidsearan ceumnaichte a bhrosnachadh gus an ùine-dearbhadh aca a thoirt seachad ann an àiteachan eileanach.	Goirid	COSLA Ùghdarrasan ionadail Comhairle Dheadhan Foghlaim na h-Alba Comhairle Choitcheann Teagaisg na h-Alba
17.	Tro Phrògram Tasgaidh na h-Oighreachd Ionnsachaidh, thèid pròiseactan bun-structair sgoile a libhrigeadh ann am Brae, Baile na h-Eaglaise, Muile agus san Àth Leathann ro dheireadh 2029. Fhad 's a bhios sinn ag obair còmhla ri COSLA, ùghdarrasan ionadail agus Urras na h-Alba airson an Ama ri Teachd, nì sinn sgrùdadh air mar as urrainn dhuinn leasachaidhean a bharrachd a libhrigeadh air oighreachd nan sgoiltean thar sgìrean eileanach.	Fada	Ùghdarrasan ionadail COSLA Urras na h-Alba airson an Ama ri Teachd
18.	Nì sinn pileat air sgeama sgoilearachd eileanach do dh'oileanaich iar-cheumnach gus aghaidh a chur air gainnead sgìlean ann an roinnean prìomhachais a chaidh a chomharrachadh gu h-ionadail.	Fada	Oilthigh Heriot-Watt Comhairle Arcaibh Leasachadh Sgìlean Alba Comhairle Maoineachaidh na h-Alba
19.	Obraichidh sinn le ionadan foghlaim adhartach is àrd-ìre gus oileanaich agus luchd-obrach eadar-nàiseanta a thàladh do na h-eileanan againn, a' gabhail a-steach tro bhith a' cur an gnìomh iomairt Destination Scotland, agus gus dèanamh cinnteach gu bheil libhrigeadh na Ro-innleachd Foghlaim Eadar-nàiseanta againn a' gabhail làn fheart air na cothroman anns na coimhearsnachdan eileanach againn.	Meadhanach	Oilthigh na Gàidhealtachd 's nan Eilean Oilthigh Heriot-Watt Oilthigh Raibeirt Ghòrdain
20.	Obraichidh sinn le ùghdarrasan ionadail eileanach gus còmhraidhean ionadail mun fheachd-obrach a chur air dòigh a bheir còmhla fastaichean, luchd-tasgaidh agus buidhnean poblach gus aontachadh air gnìomhan gus dèiligeadh ri gainnead sgìlean ionadail. Dh'fhaodadh seo a bhith a' gabhail a-steach molaidhean airson tasgadh poblach-priobhaideach co-roinnte, nam measg tro iomairt Feachd-obrach a Chinn a Tuath.	Goirid	Ùghdarrasan ionadail Leasachadh Sgìlean Alba Iomairt na Gàidhealtachd 's nan Eilean Ionadan Foghlaim Adhartaich agus Àrd-ìre

21.	Obraichidh sinn le com-pàirtichean gus Seirbheis Imrich na h-Alba a bhrosnachadh do luchd-fastaidh is luchd-tasgaidh eileanach, a' soillearachadh na taic a tha i a' toirt dhaibhsan a tha airson a bhith an sàs ann an gnìomhan fastaidh is gleidhidh eadar-nàiseanta.	Goirid	Iomairt na Gàidhealtachd 's nan Eilean Caidreachas Eileanan na h-Alba
-----	---	--------	--

Gnàth-shìde, Nàdar agus Lùths

Àir.	Gealltanais	Tomhas-ùine	Com-pàirtichean Libhrigidh
1.	Obraichidh sinn le riaghaltas ionadail agus farsaingeachd de chom-pàirtichean eile gus lionra nan com-pàirteachasan “Ullaichte a thaobh na Gnàth-shìde” a leudachadh gus a h-uile sgìre eileanach a ghabhail a-steach, le fòcas tùsail air na h-Eileanan Siar agus Earra-Ghàidheal is Bòd ann an 2026.	Meadhanach	Ùghdarrasan ionadail Com-pàirteachasan do dhealbhadh coimhearsnachd
2.	Nì sinn deuchainn air goireas “Molaidhean Gnàth-shìde do Thidsearan” do choimhearsnachdan eileanach gus còmhraidhean fosgailte a bhrosnachadh mu ghnàth-shìde, gus dragh eag-eòlasach a lùghdachadh agus cumhachd a thoirt do dh'òigridh eileanach gus gnìomh a ghabhail a thaobh na gnàth-shìde.	Goirid	Foghlam Alba
3.	Cuiridh sinn air bhog prògram de chonaltraidhean cuimsichte aig NàdarAlba gus cothroman Nature30 a chomharrachadh agus a chur an gnìomh, a mheudaicheas an uiread de dh'fhearann a tha air a riaghladh airson nàdair ann an dòigh a bhios freagarrach do luchd-seilbh fearainn is coimhearsnachdan eileanach. Bidh fòcas tòiseachail aig an obair seo air fearann croitearachd.	Meadhanach	Coimisean na Croitearachd Caidreachas Croitearachd na h-Alba NàdarAlba
4.	Obraichidh sinn le ùghdarrasan ionadail, com-pàirteachasan roinneil agus coimhearsnachdan gus cruthachadh Lìonraidhean Nàdair a bhrosnachadh a tha a rèir suidheachaidh sònraichte gach coimhearsnachd eileanach.	Fada	Ùghdarrasan ionadail NàdarAlba
5.	Coimiseanaidh sinn rannsachadh gus tuigse ioma-chuimseach fhaighinn air na bagairtean a th' ann aig an àm seo agus san àm ri teachd do bhith-thèarainteachd eileanach. Fiosraichidh seo gnìomhan agus geallaidhean nas cuimsichte gus àrainneachdan agus coimhearsnachdan eileanach a dhìon.	Fada	NàdarAlba
6.	Cuiridh sinn iomairt fiosrachaidh phoblach air dòigh agus bheir sinn trèanadh do choimhearsnachdan eileanach gus mothachadh a thogail mu na buannachdan àrainneachdail is eaconamach a tha an lùib ath-nuadhachadh mòinteach, a' gabhail a-steach airson tuathanachas, croitearachd agus	Fada	NàdarAlba

	gnìomhachasan eile stèidhichte air fearann. A' co-obrachadh le croitearan agus luchd-ùidh eile, bheir sinn taic do phròiseactan ath-nuadhachaidh air Oighreachdan Croitearachd Mhinistearan na h-Alba agus cruthaichidh sinn fuasglaidhean gus ath-nuadhachadh fearainn mònach a bhrosnachadh ann an sgìrean croitearachd eileanach eile, le fòcas sònraichte air ionaltradh coitcheann.		
7.	Brosnaichidh sinn tasgadh ann am pròiseactan coille eileanach a tha a' cumail taic ri eadar-ghluasad cothromach agus a tha a' togail beartas coimhearsnachd.	Fada	Ùghdarrasan ionadail Urras Coilltean na h-Alba Caidreachas Croitearachd na h-Alba Urras an Rubha agus Shanndabhaig Urras Goireasan Shealtainn Pròiseact Coilltearachd Arcaibh Urras Taigheadais nan Coimhearsnachdan Comann nan Coilltean Coimhearsnachd
8.	Obraichidh sinn le coimhearsnachdan eileanach, ùghdarrasan ionadail agus gnìomhachasan gus fuasglaidhean eaconamaidh chearcallach ionadail a cho-dhealbhadh a tha a rèir amasan Mapa Slighe Sgudail is Eaconamaidh Chearcallach na h-Alba a bharrachd air an Ro-innleachd Eaconamaidh Chearcallaich a tha gu bhith ann.	Fada	Ùghdarrasan ionadail <i>Zero Waste Scotland</i> Buidheann Dìon Àrainneachd na h-Alba Roinn ghoireasan is sgudail
9.	Ùraichidh sinn Prionnsapalan Deagh Chleachdaidh Riaghaltas na h-Alba airson Buannachdan Coimhearsnachd, gus am bi buaidhean seasmhach, brioghmhor aig na rèiteachaidhean sin agus gum bi iad a rèir feumalachdan choimhearsnachdan.	Goirid	Buidhnean coimhearsnachd Ùghdarrasan ionadail Buidhnean na treas roinne Buidhnean-leasachaidh bun-structair cumhachd Iomairt na Gàidhealtachd 's nan Eilean
10.	Bidh sinn a' leudachadh farsaingeachd 'Pròiseact nan Eilean le Cothromachadh-carboin' (CNI), 's sinn a' sgaoileadh ghoireasan is eòlais am measg eileanan eile air feadh na h-Alba. Aig an aon àm, bheir sinn taic dha na	Fada	Ùghdarrasan ionadail Iomairt na Gàidhealtachd 's nan Eilean

	coimhearsnachdan CNI againn, airson 's gum faigh iad cothrom air maoineachadh mu choinneimh na gnàth-shìde leis an gabh airgead a thasgadh thar ùine fhada ann an lùghdachadh carboin.		Buidhnean na treas roinne
11.	Obraichidh sinn le coimhearsnachdan eileanach agus ùghdarrasan ionadail gus luchd-seilbh thaighean agus ghnìomhachasan gus na h-eimiseanan bho thogalaichean a lùghdachadh.	Fada	Ùghdarrasan ionadail Comhairlean Coimhearsnachd
12.	Nì sinn conaltradh le coimhearsnachdan eileanach, solaraichean connaidh agus Riaghaltas na RA gus beachdachadh air dòighean air na dùbhlain a tha mu choinneamh luchd-cleachdaidh eileanach a tha a' cleachdadh seòrsaichean connadh eile airson teasachadh a lasachadh, a' gabhail a-steach roghainnean airson goireasan creideis a leasachadh.	Fada	Riaghaltas na Rìoghachd Aonaichte

Bochdainn, Cosgais bith-beò agus Ceartas Sòisealta

Àir.	Gealltanais	Tomhas-ùine	Com-pàirtichean Libhrigidh
1.	Nì sinn cinnteach gun tèid beachdachadh air cnapan-starra a thaobh gabhail ri sochairean sòisealta a bheir buaidh air coimhearsnachdan eileanach mar phàirt de chruthachadh na h-ath Ro-innleachd a thaobh Ìre Gabhail ri Sochairean, a tha ri thighinn ron/san Dàmhair 2026.	Goirid	
2.	Tha Tèarainteachd Shòisealta Alba an dùil barrachd mion-sgrùdaidh a dhèanamh air suidheachadh nan coimhearsnachdan eileanach an taca ri sgìrean eile de dh'Alba, a' mìneachadh eadar-dhealachaidhean susbainteach ann am foillseachaidhean rannsachaidh shòisealta gus libhrigeadh san àm ri teachd fhiosrachadh.	Fada	Tèarainteachd Shòisealta na h-Alba
3.	Nì sinn cinnteach gun tèid an t-ionnsachadh agus na lèirsinnean a fhuaradh bhon Fairer Futures Partnership ann an Sealtainn agus an dòigh-obrach Taic dhan Teaghlach Iomlan a cho-roinn le sgìrean eileanach, a' cur ris an tuigse againn air na ceumannaan a tha èifeachdach ann a bhith a' dèiligeadh ri bochdainn chloinne ann an coimhearsnachdan eileanach.	Goirid	Ùghdarrasan ionadail Buidhnean na treas roinne
4.	Nì sinn ath-sgrùdadh air an stiùireadh mu dheasachadh Aithisgean Gnìomha Bochdainn Chloinne Ionadail agus beachdaichidh sinn air mar as fheàrr a dhèiligear ris na dùbhlain shònraichte a tha mu choinneamh coimhearsnachdan eileanach.	Goirid	COSLA Slàinte Phoblach na h-Alba Seirbheis Leasachaidh Buidhnean na treas roinne

5.	Nì sinn conaltradh le Riaghaltas na RA mu ath-leasachaidhean margaidh lùths, a' tagradh airson barrachd soilleireachd air na buaidhean a bhios ann do luchd-pàighidh bhilean agus a' brosnachadh a bhith a' cruthachadh pasgan taic gus dèiligeadh ri bochdainn connaidh.	Fada	
6.	Coimheadaidh sinn air a' chomas dàta aig ìre ùghdarrasan ionadail a chleachdadh gus buaidh taraif lùths shòisealta air coimhearsnachdan eileanach a sgrùdadh.	Meadhanach	
7.	Stèidhichidh sinn buidheann-obrach shònraichte a bheir còmhla Buidhnean do Dhaoine air a bheil Ciorram, ùghdarrasan ionadail eileanach, agus riochdairean coimhearsnachd gus tuigse iomlan fhaighinn air na cnapan-starra a tha mu choinneamh nan daoine air a bheil ciorram a tha a' fuireach sna h-eileanan.	Fada	Ùghdarrasan ionadail Buidhnean do Dhaoine le Ciorraman
8.	Cuiridh sinn taic ri luchd-cleachdaidh lùths sna h-eileanan gus taic agus comhairle fhaighinn mu chosgaisean lùths, meataireachd agus dì-charbonachadh le bhith ag obair le buidhnean comhairleachaidh gus seirbheisean a chruthachadh a tha freagarrach do na feumalachdan aca.	Goirid	Luchd-cleachdaidh na h-Alba Comhairle Dhìreach na h-Alba (<i>Advice Direct Scotland</i>) Comhairle Shaoranach Alba Cumhachd Dhachaighean na h-Alba
9.	Air a stiùireadh le rannsachadh agus molaidhean Luchd-cleachdaidh Alba, obraichidh sinn còmhla ri Riaghaltas na RA, am Post Rìoghail, Oifis a' Phuist, Ofcom, agus companaidhean libhrigidh pharsailean gus dèanamh cinnteach gum faigh coimhearsnachdan is gnìomhachasan eileanach cothrom air seirbheisean riatanach, a' gabhail a-steach bancaichean agus seirbheisean puist is libhrigidh cothromach.	Goirid	Luchd-cleachdaidh na h-Alba
10.	Obraichidh sinn le ùghdarrasan ionadail agus le prìomh luchd-ùidh eile gus ionnsachadh bho bhuaireidhean a bheir buaidh air coimhearsnachdan eileanach agus gus an t-ionnsachadh a chur an sàs, a' cuideachadh le bhith a' neartachadh deiseleachd agus planadh freagairt, a' gabhail a-steach bun-structair didseatach agus ath-leumachd a thaobh bidh.	Goirid	Ùghdarrasan ionadail

Coimhearsnachdan le Cumhachd agus Cultar

Air.	Gealltanais	Tomhas-ùine	Com-pàirtichean Libhrigidh
1.	Bheir sinn taic ghnìomhach do dh'ùghdarrasan ionadail eileanach gus beachdachadh air cumhachdan a bharrachd, gus cumhachdan a bharrachd iarraidh agus gus an cur an gnìomh, far am faod iad sin co-dhùnidhean ionadail a neartachadh agus toraidhean nas fheàrr a libhrigeadh do choimhearsnachdan eileanach.	Fada	Ùghdarrasan ionadail
2.	Foillsichidh sinn planaichean agus clàran-ama mionaideach airson Modailean Ùghdarrais Shingilte a chur an gnìomh ann an Arcaibh, sna h-Eileanan Siar agus ann an Earra-Ghàidheal is Bòd ro dheireadh na Pàrlamaid seo. Bidh fòcas aig gnìomhachadh tràth air amalachadh nas doimhne thairis air prìomh sheirbheisean ann an riaghaltas ionadail agus cùram slàinte is sòisealta, le comas airson rèiteachaidhean riaghlaidh ùra a stèidheachadh airson a bhith a' gabhail a-steach raon nas fharsainghe de dhleasanasan.	Goirid	Ùghdarrasan ionadail Bùird Slàinte Co-bhùird Amalachaidh
3.	Comharraichidh sinn leasachaidhean practaigeach agus mìnichidh sinn gnìomhan soilleir, cuimsichte gus taic a chumail ri cur an gnìomh cunbhalach agus làidir nam Measaidhean Buaidh Coimhearsnachdan Eileanach thar gach raon buntainneach, agus obraichidh sinn le ùghdarrasan poblach agus coimhearsnachdan eileanach gus an cur an sàs ann an dòigh nas siostamaiche ann an dèanamh phoileasaidh agus co-dhùnidhean. Bidh seo a' gabhail a-steach a bhith a' coimiseanadh comhairle bho bhuidhnean eileanach gus an cleachdadh as fheàrr a chomharrachadh ann an conaltradh coimhearsnachd, le fòcas sònraichte air a bhith a' gabhail a-steach daoine òga.	Meadhanach	Ùghdarrasan ionadail Caidreachas Eileanan na h-Alba Lìonra nan Eileanach Òga
4.	Nì sinn eagran ùr air de Shuirbhuidh Eileanan na h-Alba ann an 2026-27.	Goirid	
5.	Cuiridh sinn taic ri dòighean-obrach fo stiùir na coimhearsnachd gus dàta a chruinneachadh aig ìre eileanach gus tuigse ionadail nas fheàrr fhaighinn air gluasadan agus gus taic a thoirt do phlanadh ionadail. Bidh seo a' gabhail a-steach pròiseact taisbeanaidh, le ionnsachadh air a cho-roinn le coimhearsnachdan eileanach eile.	Meadhanach	Ùghdarrasan ionadail Caidreachas Eileanan na h-Alba

6.	Stèidhichidh sinn prògram trèanaidh airson coimhearsnachdan eileanach, gus am bi iad comasach air pàirt a ghabhail ann am pròiseasan dealbhadh, a' gabhail a-steach tro bhith a' cruthachadh Phlanaichean Àite Ionadail agus Phlanaichean Gnìomha Coimhearsnachd.	Fada	Taic-phlanaidh na h-Alba Caidreachas Eileanan na h-Alba Lionra nan Eileanach Òga
7.	Cuiridh sinn taic ri leantainn air adhart le, agus leudachadh pròiseact Even Here, Even Now, pròiseact a bhios a' gabhail a-steach gach sgìre eileanach, a' brosnachadh cultar, dualchas agus cànanan nan eilean.	Fada	Alba Chruthachail
8.	Bheir sinn taic do dh'eileanaich òga gus dualchas an eilein aca a chomharrachadh agus gus fàs a thoirt air, gu h-ionadail, air feadh na h-Alba agus air an àrd-ùrlar eadar-nàiseanta.	Fada	Lionra nan Eileanach Òga
9.	Cuiridh sinn taic ri bhith a' stèidheachadh lionra de dh'oifigearan leasachaidh Gàidhlig. Cuiridh seo ri bhith a' cruthachadh ionadan Gàidhlig ùra, a' brosnachadh co-obrachadh eadar-eileanan air leasachadh cànan agus a' soilleireachadh chothroman sòisio-eaconamach co-cheangailte ri cleachdadh na Gàidhlig.	Fada	Bòrd na Gàidhlig Iomairt na Gàidhealtachd 's nan Eilean Ùghdarrasan ionadail Oilthigh na Gàidhealtachd agus nan Eilean
10.	Leudaichidh sinn solar foghlaim tro mheadhan na Gàidhlig (FtG) sna h-eileanan bho ìre nan tràth-bhliadhnaichean gu ìrean àrd-sgoile, a' gabhail a-steach tro bhith a' cur ri taic do thidsearan FtG agus a' stèidheachadh àrd-sgoil FtG ùr.	Fada	Ùghdarrasan ionadail Oilthigh na Gàidhealtachd agus nan Eilean
11.	Nì sinn cinnteach gun cùm buileachadh Plana Nàiseanta nan Eilean taic ri cruthachadh stiùiridh a thaobh Sgìrean Cànan Sònraichte. Bidh seo a' gabhail a-steach a bhith a' leasachadh cruinneachadh dàta cànan tro thionndaidhean de Shuirbhuidh Eileanan na h-Alba san àm ri teachd.	Meadhanach	Bòrd na Gàidhlig Iomairt na Gàidhealtachd 's nan Eilean Ùghdarrasan ionadail
12.	Obraichidh sinn le ùghdarrasan ionadail anns a bheil sgìrean Gàidhlig traidiseanta gus measadh a dhèanamh air na tha Gàidhlig agus craoladh Gàidhlig a' cur gu h-eaconamach do na coimhearsnachdan eileanach aca. Comharraichidh sinn leasan a chuidicheas le bhith brosnachadh cànan agus le ath-nuadhachadh coimhearsnachdan gu h-ionadail ann an sgìrean eileanach eile, mar eisimpleir ann an Arcaibh is Sealtainn.	Meadhanach	Ùghdarrasan ionadail Iomairt na Gàidhealtachd 's nan Eilean MG ALBA
13.	Nì sinn cinnteach gum bi libhrigeadh Plana Nàiseanta Cànan Soidhnidh Bhreatainn a' cur aghaidh air na cnapan-starra a tha mu choinneamh luchd-cleachdaidh BSL ann an coimhearsnachdan eileanach.	Fada	Comann Dhaoine Bodhar Bhreatainn <i>Deafblind Scotland</i>

			Caidreachas Cànan-soidhnidh Bhreatainn Comann Nàiseanta nan Clann Bodhar Carthannas Mion-chinnidhean Bodhar na h-Alba
--	--	--	--

Dleastanasan a thaobh Coimhearsnachdan sna h-Eileanan: Ùghdarrasan Buntainneach (air a thoirt a-steach le earrann 7(2) de dh’Achd nan Eilean (Alba) 2018)

Riaghaltas na h-Alba (Scottish Administration)

1. Ministearan na h-Alba
2. Neach-glèidhidh Chlàran na h-Alba
3. Neach-glèidhidh Leabhraichean-clàraidh na h-Alba
4. Àrd-neach-clàraidh air Breith, Pòsadh is Bàs airson Alba

Ùghdarrasan poblach na h-Alba le dleastanasan measgaichte neo gun dleastanasan glèidhte sam bith

5. Coimisean nan Cunntasan airson Alba
6. Buidheann-sgrùdaidh na h-Alba
7. Bòrd na Gàidhlig
8. Stòras Mara Cailleannach Earranta (àireamh companaidh SC001854)
9. Èisteachdan Chloinne Alba
10. Luchd-Cleachdaidh Alba
11. Alba Chruthachail
12. Coimisean a’ Chroitreachd
13. Oighreachd a’ Chrùin Alba
14. Dàibhidh Mac a’ Bhruthainn Earranta (àireamh companaidh SC015304)
15. Puirt-adhair na Gàidhealtachd ’s nan Eilean Earranta (àireamh companaidh SC097647)

16. Iomairt na Gàidhealtachd ’s nan Eilean
17. Àrainneachd Eachdraidheil Alba
18. Coimisean nan Crìochan airson Riaghaltas Ionadail na h-Alba
19. Coimisean Leas-inntinn airson Alba
20. Comataidh Gluasadachd agus Inntigidh airson Alba
21. Teisteanasan Alba
22. Rianachd Buidheann Chloinne na h-Alba
23. Seirbhis Chùirtean agus Tribùnal na h-Alba
24. Iomairt na h-Alba
25. Buidheann Dìon Àrainneachdail na h-Alba
26. Seirbheis Smàlaidh agus Teasairginn na h-Alba
27. Comhairle Maoineachaidh Foghlam Adhartach agus Àrd-ìre na h-Alba
28. Riaghlaiche Taigheadais na h-Alba
29. Coimisean Fearainn na h-Alba
30. Bòrd Taic Laghail na h-Alba
31. Dualchas Nàdar na h-Alba
32. Ùghdarras Poilis na h-Alba
33. Comhairle Seirbheisean Sòisealta na h-Alba
34. Comhairle Spòrs na h-Alba
35. Uisge na h-Alba
36. Leasachadh Sgìlean Alba Earranta (àireamh companaidh SC202659)
37. Leasachadh Cùram Sòisealta agus Obair Shòisealta na h-Alba
38. VisitScotland/Alba
39. Sgudal Neoni Alba

Bùird Slàinte (a' gabhail a-steach Bùird Slàinte Sònraichte)

40. Buidheann nan Seirbheisean Coitcheann airson Seirbheis Slàinte na h-Alba
41. Leasachadh Cùram Slàinte Alba
42. NHS 24
43. NHS Siorrachd Àir agus Arainn
44. NHS Crìochan
45. NHS Dùn Phrìs is Gall-Ghàidhealaibh
46. NHS Foghlam airson Alba
47. NHS Fìobha
48. NHS Srath Foirthe
49. NHS Monadh Liath
50. NHS Mòr-roinn Ghlaschu agus Chluaidh
51. NHS Gàidhealtachd
52. NHS Siorrachd Lannraig
53. NHS Lodainn
54. NHS Ionad Nàiseanta nan Ùineachan Feitheimh
55. NHS Arcaibh
56. NHS Sealtainn
57. NHS Taobh Tatha
58. NHS Eileanan Siar
59. Slàinte Poblach na h-Alba
60. Seirbheis Ambaileans na h-Alba
61. Bòrd Ospadalan na Stàite airson Alba

Co-bhùird Amalachaidh

62. Co-bhòrd amalachaidh air a stèidheachadh fo bhuidh earrann 9 de dh'Achd nam Buidhnean Poblach (Co-obrachadh) (Alba) 2014

Riaghaltas Ionadail

63. Comhairle Earra-Ghàidheal agus Bhòid
64. Comhairle nan Eilean Siar
65. Comhairle na Gàidhealtachd
66. Comhairle Siorrachd Àir a Tuath
67. Comhairle Arcaibh
68. Comhairle Shealtainn

Colaistean Sgìreil

69. Colaiste Sgìreil Siorrachd Àir
70. Oilthigh na Gàidhealtachd agus nan Eilean

Com-pàirteachasan Còmhdhail Sgìreil

71. Com-pàirteachas Còmhdhail Sgìreil na Gàidhealtachd agus nan Eilean
72. Com-pàirteachas Còmhdhail Sgìreil Shealtainn
73. Com-pàirteachas Còmhdhail Sgìreil Shrath Chluaidh

© Còir-lethbhreac a' Chrùin 2026

OGL

Tha am foillseachadh seo air a cheadachadh fo chumhachan Cead Riaghaltas Fosgailte v3.0 ach a-mhàin far a bheil an caochladh air a ràdh. Gus an cead seo fhaicinn rach gu nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3 no sgrìobh gu Sgioba Poileasaidh an Fhiosrachaidh, An Tasglann Nàiseanta, Kew, Lunnainn TW9 4DU, no cuir post-d gu: psi@nationalarchives.gsi.gov.uk.

Far a bheil sinn air comharrachadh gu bheil còir-lethbhreac aig treas pàrtaidh air fiosrachadh, feumaidh sibh cead fhaighinn bho na daoine aig a bheil a' chòir-lethbhreac sin.

Tha an sgrìobhainn seo ri faighinn aig www.gov.scot

Bu chòir ceist sam bith mun sgrìobhainn seo a chur thugainn aig

Riaghaltas na h-Alba
Taigh Naomh Anndrais
Dùn Èideann
EH1 3DG

Air fhoillseachadh le Riaghaltas na h-Alba, An Gearran 2026

Air a dhèanamh airson Riaghaltas na h-Alba le APS Group Scotland, 21 Sràid Tennant, Dùn Èideann EH6 5NA
PPDAS1695746 (02/26)

W W W . g o v . s c o t